

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bispedømmeråd

Hamar biskop

Fornyings- og kirkedepartementet

Dato: 27.01.2012

Vår ref: 11/364-4 IGB

Deres ref:

Høringsvar: Innføringsprogram for nye prester

Hamar biskop og Hamar bispedømmeråd har mottatt høringen "*Innføringsprogram for nye prester – et innføringsprogram for prester de første fem årene i tjenesten*" med forslag til et nytt innføringsprogram for nye prester, og ønsker sammen å gi følgende kommentar:

Det er et svært positivt og gledelig at det er jobbet fram et forslag til en systematisk oppfølging av nye prester. Dette er det behov for. Vi slutter oss til hovedlinjene i Innføringsprogrammet.

De gode intensjonene vil ikke kunnes følges uten tilstrekkelig økonomi. Hamar bispedømme setter derfor som en betingelse for gjennomføringen av programmet at det tilføres mer friske midler. Kvaliteten på programmet må ikke bli opp til det enkelte bispedømmes økonomi. Bispedømmene kan ikke forplikte seg på et slikt program, uten at de økonomiske rammene stilles til disposisjon. Vi mener også at det vanskelig lar seg forsvare å bruke så mye som halvparten av bispedømmenes rekrutteringsmidler til å ivareta prester i tjeneste. Disse midlene bør primært brukes til å rekruttere til kirkelig utdanning og tjeneste.

Vurdering av eksisterende tiltak:

Veien til prestatjeneste(VTP): Har etablert seg som et viktig parallelt løp ved siden av teologistudiet fram mot ordinasjon. Det er også behov for å styrke VTP ordningen, særlig gjennom at det legges mer ressurser i ordinasjonssamlingene. Et innføringsprogram må sees både i brudd med, og i kontinuitet med Veien til prestatjeneste.

Livsfasetiltak: Her må det jobbes mer for å ivareta den enkelte prests behov i forhold til livssituasjon. Enslige prester er en gruppe som har hatt mindre fokus, enn for eksempel småbarnsfamilier og seniorer.

Overordnede synspunkter:

Styringsgruppe

Vi støtter forslaget om at innføringsprogrammet styres av en styringsgruppe i regi av Bispemøtet. Sammensetningen av styringsgruppen støttes også. Det er viktig at informasjonsflyten mellom styringsgruppen og bispedømmene blir godt ivaretatt. Når programmet kommer i gang, vil trolig to møter i året være tilstrekkelig for en slik styringsgruppe.

Målgruppen

Vi støtter tanken om at målgruppen primært skal være nyutdannede prester
Det bør være mulig å søke fritak fra deler av programmet, dersom man for eksempel har lang yrkeserfaring fra annen kirkelig tjeneste før man ble prest.

Arbeidsgivers ansvar

For at et slikt program skal være godt forankret i bispedømmene, er prosten en nøkkelperson. Det er avgjørende at innføringsprogrammet blir en selvsagt del av prestetjenesten de første fem årene, og at dette innarbeides i arbeidsplaner og i prostiets helhetlige ressursforvaltning. Det må skapes gehør blant de etablerte prestene for nødvendigheten av innføringsprogrammet, slik at nye prester gis rom for å delta uten å oppleve at det er til belastning for andre.

Felles program i alle bispedømmer

Det er avgjørende at programmet gjennomføres i alle bispedømmer over en tilnærmet lik mal. Nyutdannede prester må kunne forflytte seg mellom bispedømmene, og fortsette med programmet. Det må likevel være rom for lokale tilpasninger ut fra geografi, personell og lokal kultur.

Obligatorisk deltakelse

Vi støtter at programmet er obligatorisk for alle nyordinerte. Dispensasjonssøknad rettes til styringsgruppen, og kan være aktuelt for deler av programmet. (jfr. Kommentar under *Målgruppen*) Dersom innføringsprogrammet skal ha status som en obligatorisk del av det å bli presteordinert, må det stilles midler til disposisjon for en god gjennomføring, med like vilkår i alle bispedømmer.

Elektronisk verktøy

Vi ser at progresjonen i programmet muligvis kan knyttes opp mot Kompetansekartet. På denne måten vil nye prester raskt bli kjent med dette verktøyet. Det viktige er gode databaser som ivaretar systematikken i oppfølgingen.

Kommentarer til innholdet i de ulike delene:

Del 1: Lokal oppfølging

Praktisk innføring lokalt

Dette er noe som allerede gjøres, men som sikkert kan gjøres mer systematisk. Vi støtter punktene om ansvar for lokal innføring, og om behovet for stillingsbeskrivelser. Vi ser dessverre at en overlapping mellom ny og gammel prest i en stilling vil være helt urealistisk. Med nåværende økonomiske situasjon, er det mest vanlig med flere ukers vakanse før ny prest tiltrer. Prosten. Vi tror at øvrig lokal stab, bør kunne sikre den nødvendige kontinuiteten. Innholdet i en slik innføring må også ta for seg organisasjon og strukturer. En må heller ikke glemme å gjøre den nye kjent med stedet og med andre samarbeidspartnere som kommuneadministrasjon, skoler, gravferdsbyrå osv. For prester som ikke er i vanlig menighetspresttjeneste trengs det egne sjekklister.

Innføringsdag på bispedømmekontoret.

Det er viktig at disse arrangeres ofte nok. Vi stiller spørsmålsteget ved omfanget av denne samlingen. En del av de foreslåtte temaene vil det være lettere å forholde seg til etter en tid i prestetjeneste. Denne samlingen bør også settes på en mal som er neonlunde lik i de ulike bispedømmene, men det er ikke like nødvendig med overnattingssamling i alle bispedømmer.

Veiledning

Vi er enig i at arbeidsveiledning skal være obligatorisk de tre første årene av tjenesten. Veiledningen bør være tilrettelagt for målgruppen, og gruppene må ikke være for store. Det må også være rom for individuelt tilpasset veiledning. Det er ikke sikkert at gruppeveiledning er det beste for alle. Det er viktig å gi rom for ulike veiledningstradisjoner i den individuelle veiledningen. En form for mentorordning kunne være en løsning for noen.

Prostens oppfølging

Vi støtter prinsippene i det som høringen uttrykker om prestens oppfølging. Tydelige arbeidsavtaler og stillingsbeskrivelser, fleksibilitet og forutsigbarhet i tjenesten er noen av stikkordene som nye prester er opptatt av. Forventningsavklaring mellom prost og den nyutdannede er også viktig. Vi vil understreke behovet for ryddighet omkring prestens rolle som arbeidsgiver, slik at den ikke også får preg av å være veileder/sjelesørger. Oppfølgingen må ivareta de nye prestenes autonomi, og ikke underslå den enkelte prests selvstendige ansvar for sin tjeneste.

Biskopen oppfølging

Vi støtter forslaget om en samtale med biskopen i løpet av de to første år av tjenesten. Vi mener at øvrig oppfølging i form av overvåring av prestens tjeneste, bør tilhøre prestens ansvar. I forbindelse med visitaser, ser biskopen til alle presters tjeneste i de visiterte sokn.

Del 2: Regionale og sentrale tiltak: Kurssamlinger

Hamar biskop og Hamar bispedømmeråd er i utgangspunktet enig i prinsippet med årlige samlinger, men ser at det er her de største økonomiske utfordringene ligger.

Samling ved fakultetene

Her bør studenten kunne velge hvilket fakultet han/hun ønsker å samles på. Det kan være flere årsaker til at en ønsker et annet studiested for eksempel geografi. Erfaringsbasert samtale og dialog vil være viktig på denne samlingen. Generelt er kontakten mellom fakultetene og bispedømmene veldig sentral både i rekrutteringen og ivaretagelsen av prestene. Dette berører sammenhengen mellom utdanning og profesjon, studentenes kontakt med den kirken de skal jobbe i, men også realisme i forventninger til tjenesten.

Regional samling i VTP-regioner

Fagdage må her ha et godt faglig innhold, i tillegg til erfaringsutvekslingen. Det bør settes av ressurser til eksterne undervisningskrefter. Det må være progresjon i forhold til ordinasjonssamlingene som de har deltatt på.

Sentrale kurssamlinger 3. og 4. året "Prest og teologi praksis"

Vi ønsker å understreke betydningen av at disse samlingene drar veksler på praktisk-teologisk kompetanse i bispedømmene. Her finnes det høyt kvalifiserte fagpersoner i de ulike bispedømmene, med nærhet til lokalt kirkeliv, som både kan være med og utvikle kurset, og også yte faglige bidrag. Dette vil styrke relevansen for deltakerne. Kurssamlingene bør være preget av en helhetlig kirkeforståelse, og ikke bare pastoral refleksjon. Det tverrfaglige arbeidet som presten møter, samarbeidet med råd og frivillige, og kirken i samfunnet vil være viktige elementer i dette.

Studiereise

Selv om dette sikkert ville være en utbytterik studietur, mener vi at dette er det punktet som er minst viktig. I vårt bispedømme har prostiene lagt vekt på å drive kontinuerlig studiearbeid, som med jevne mellomrom bygge fram mot en studiereise. Det er viktig å naturlig at de nye prestene integreres og inkluderes i dette studiefellesskapet. Innføringsprogrammet vil stå seg fint med å avsluttes ved siste kurssamling.

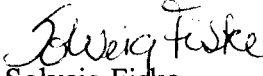
Generelle kommentarer

Programmet bør anses som en del av skoleringen av nye prester, og det kan derfor ikke være opp til det enkelte bispedømme hvordan de vil prioritere det. Det må fullfinansieres fra sentralt hold.

Gjennomføringen av et slikt innføringsprogram vil kreve ressurser til god planlegging og prioritering. Organiseringen virker noe uklart fremdeles, men her vil en kunne justeres noe undervegs.

Hamar biskop og Hamar bispedømmeråd vil på det sterkeste anbefale at innføringsprogrammet gjennomføres, ved at de tilstrekkelige økonomiske ressurser stilles til rådighet.

Med vennlig hilsen

Solveig Fiske
Hamar biskop

Freddy Knutsen e.f.
Fungerende stiftsdirektør